

คู่มือแนวทางการจัดทำ มคอ.3 สำหรับการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ

แผนการจัดการความรู้ แผนที่ 5

การพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์ด้าน
การจัดการเรียนการสอน โดยมีแนว
ทางการจัดทำ มคอ.3 สำหรับการ
จัดการเรียนการสอนถูกต้องตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ

โดย **BAC TEAM** กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ
คณะวิทยาการจัดการ
ประจำปีงบประมาณ 2558

คำนำ

คู่มือแนวทางการจัดทำ มคอ.3 สำหรับการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ นี้ เกิดขึ้นจากกิจกรรม KM ของกลุ่ม BAC TEAM ซึ่งเป็นทีมของสายวิชาสาขาวิชาบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภายใต้แผนการจัดการความรู้ แผนที่ 5 การพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยมีแนวทางการจัดทำ มคอ.3 สำหรับการจัดการเรียนการสอนถูกต้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ ข้อมูลในคู่มือนี้ ได้เรียบเรียงขึ้นจากประสบการณ์การแลกเปลี่ยนของคณาจารย์จากผลการปฏิบัติงานของปีการศึกษาที่ 2558 ของกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มคณาจารย์ของทีม KM ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันทั้งในด้านการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และให้เกิดการพัฒนาในด้านการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ทีม BAC TEAM โดยยังคงมีความมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อทีมในการพัฒนาปรับปรุงผลการดำเนินงานของภาควิชาสาขาบริหารธุรกิจ สำหรับในปีการศึกษาต่อไป

ทีม BAC TEAM ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมโครงการทุกท่านที่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังว่าคู่มือฉบับนี้จะยังประโยชน์กับทุกท่านได้บ้าง

BAC TEAM
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
คณะวิทยาการจัดการ
ปีงบประมาณ 2558

สารบัญ

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๓
หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	๓
หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ	๔
หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา.....	๕
หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล	๖
หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	๘
หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา.....	๘
แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)ตามที่ปรากฏใน รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) มคอ. ๒.....	๑๐

คู่มือแนวทางการจัดทำ มคอ.3 สำหรับการจัดการเรียนการสอน
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา

คำอธิบาย

ดูข้อมูล จาก มคอ.2

๒. จำนวนหน่วยกิต

คำอธิบาย

ดูข้อมูล จาก มคอ.2

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

คำอธิบาย

ดูข้อมูล จาก มคอ.2

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

ชื่อผู้สอน

๕. สถานที่ติดต่อ

ข้อมูลการติดต่ออาจารย์ผู้สอนในรายวิชา

๖. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ระบุภาคเรียนของรายวิชา และ ชั้นปีของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชา

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน(Pre-requisite)

คำอธิบาย

(ถ้ามี ให้ระบุ ถ้าไม่มี ระบุ ไม่มี)

๘. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน(Co-requisites)

คำอธิบาย

(ถ้ามี ให้ระบุ ถ้าไม่มี ระบุ ไม่มี)

๙. สถานที่เรียน

หมายถึงห้อง หรือ section ที่มีการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ

๑๐. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

ให้กำหนดเป็นวันที่จัดทำแบบ มคอ.๓ แต่ถ้า มคอ.3. ต้องผ่านคณะกรรมการหลักสูตรเพื่อให้ความเห็นชอบ มคอ.3 ให้ระบุวันที่คณะกรรมการหลักสูตรเห็นชอบ

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

คำอธิบาย

เป็นส่วนที่อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาสามารถอธิบายจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ได้ตามความเหมาะสมของรายวิชา ซึ่งต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยดูรายละเอียดได้ที่ มคอ.2 ประกอบ

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

คำอธิบาย

อาจารย์ผู้สอนสามารถย้อนไปดู มคอ.5 ของภาคเรียนที่ผ่านมา ของรายวิชาเดียวกัน เพื่อดูถึงแนวทางพัฒนา ที่ได้เขียนไว้เมื่อการสอนในครั้งก่อน

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบาย

คัดลอกจาก มคอ.2 ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย (ชั่วโมง)	สอนเสริม (ชั่วโมง)	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน(ชั่วโมง)	การศึกษาด้วยตนเอง (ชั่วโมง)

คำอธิบาย

1) บรรยาย (ชั่วโมง) หมายถึงจำนวน ชั่วโมงที่จัดให้เรียนใน๑ สัปดาห์ หรืออาจจะระบุเป็นจำนวนชั่วโมงการเรียนต่อภาคเรียน

สมมติ ๑ สัปดาห์ เรียน ๓ ชั่วโมง และมีการเรียนการสอน ๑๗ สัปดาห์ (รวมการสอบ ๒ ครั้ง) $(3-2) \times (17-2)$ เท่ากับ 45 ชั่วโมง

2) สอนเสริม (ชั่วโมง) ให้ระบุ ถ้ามี

3) การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน(ชั่วโมง) ให้ระบุ ถ้ามี

4) การศึกษาด้วยตนเอง (ชั่วโมง) ระบุจำนวนชั่วโมง โดยคำนวณจาก หน่วยกิต ถ้าเป็นวิชา ทฤษฎี นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองเพิ่ม 2 เท่าของคาบเวลาเรียนต่อเช่น เรียนทฤษฎี 3 ชั่วโมง นักศึกษาต้องทบทวนเพิ่ม (3×2) เท่ากับ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ดังนั้น ตลอดภาคเรียน เท่ากับ 15×6 เท่ากับ 90 ชั่วโมง

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

(ผู้รับผิดชอบรายวิชาโปรดระบุข้อมูล ตัวอย่างเช่น ๑ ชั่วโมง / สัปดาห์)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- (๑) ใฝ่คุณงามความดี ค่านิยม ความมีเหตุผล
- (๒) มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ
- (๓) มีจิตสำนึกและมีมโนธรรมที่จะแยกความถูกต้อง ความดี และความชั่ว
- (๔) สามารถทำงานเป็นทีม รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๑.๒ วิธีการสอน

.....

๑.๓ วิธีการประเมินผล

.....

๒. ความรู้

๒.๑ ความรู้ที่ต้องพัฒนา

- (๑) มีความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานต่อการดำเนินชีวิต และที่จำเป็นสำหรับการเรียนด้านบริหารธุรกิจ
- (๒) มีความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพด้านบริหารธุรกิจ รวมทั้งมีความเข้าใจในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน
- (๓) มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในกฎระเบียบ ข้อบังคับหรือสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานและศาสตร์ด้านบริหารธุรกิจ
- (๔) มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการบริหารธุรกิจ

๒.๒ วิธีการสอน

.....

๒.๓ วิธีการประเมินผล

.....

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- (๑) สามารถสืบค้น จำแนก และวิเคราะห์ข้อมูลหรือสารสนเทศ เพื่อให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา
- (๒) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถบูรณาการความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาที่ศึกษา
- (๓) ใช้ทักษะทางวิชาการอย่างถ่องแท้ ในการคิดค้น วิเคราะห์และตัดสินใจเลือกทางเลือกใหม่

๓.๒ วิธีการสอน

.....

๓.๓ วิธีการประเมินผล

.....

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- (๑) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม ตามบทบาทที่เหมาะสมในการทำงาน
- (๒) มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
- (๓) มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองและสังคม

๔.๒ วิธีการสอน

.....

๔.๓ วิธีการประเมินผล

.....

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- (๑) เลือกและประยุกต์หลักคณิตศาสตร์และเทคนิคทางสถิติ
- (๒) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ
- (๓) ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ วิธีการสอน

.....

๕.๓ วิธีการประเมินผล

.....

คำอธิบาย

1. ระบุ หรือ ลงหน้าข้อ

สัญลักษณ์ หมายถึงความรับผิดชอบหลัก สัญลักษณ์ หมายถึง ความรับผิดชอบรอง เว้นว่าง หมายถึงไม่ได้รับผิดชอบ ใช้ข้อมูลจาก มคอ.2 ซึ่งจะปรากฏอยู่ในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ในส่วนนี้จะมีความสัมพันธ์กับการประเมินผู้เรียน และการทวนสอบวัดมาตรฐานการเรียนรู้ของนักศึกษา 5 ด้าน

- 2. ระบุวิธีการสอน โดยใช้ข้อมูลจาก มคอ.2 และอาจมีมากกว่าที่ระบุไว้ใน มคอ.2 ก็ได้
- 3. ระบุวิธีการประเมินผล โดยใช้ข้อมูลจาก มคอ.2 และอาจมีมากกว่าที่ระบุไว้ใน มคอ.2 ก็ได้

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑				
๒				
๓				
๔				

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				
๑๑				
๑๒				
๑๓				
๑๔				
๑๕				
๑๖				
๑๗				

คำอธิบาย

สัปดาห์ที่ ระบุเป็นลำดับของสัปดาห์ที่สอน

หัวข้อ/รายละเอียด ควรระบุหัวข้อ และรายละเอียด เพื่อสะดวกในการวางแผนการเรียนและการวัดและประเมินผล

จำนวน(ชม.) จำนวนชั่วโมงของรายวิชา

กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้ ระบุ 2 ส่วน คือ

1) กิจกรรมการเรียนการสอน ให้ระบุกิจกรรมของแต่ละหัวข้อที่สอน โดยกิจกรรมต้องมีผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) สื่อการเรียนการสอน ให้ระบุสื่อ และ website ที่ใช้ในการสอนสำหรับเนื้อหาในสัปดาห์นั้น ๆ

ผู้สอน ชื่อผู้สอน และทีมงาน(ถ้าสอนเป็นทีม)

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรม			
๒.๑ ความรู้			
๓.๑ ทักษะทางปัญญา			
๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ			

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
รับผิดชอบ			
๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			

คำอธิบาย

- 1) ผลการเรียนรู้ คือ การระบุ ผลการเรียนรู้ที่เป็น สัญลักษณ์ ● ซึ่งเป็นความรับผิดชอบหลัก ในส่วนที่เป็นหัวข้อย่อย
- 2) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ระบุวิธีการเรียน ซึ่งได้มีรายละเอียดใน มคอ.2 และอาจมีมากกว่าที่ระบุใน มคอ.2 ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และการปรับปรุงพัฒนารายวิชา โดยต้องมั่นใจว่า การประเมินผลการเรียนรู้ โดยเครื่องมือต่าง ๆ มีประสิทธิภาพที่สามารถวัดผลการเรียนรู้ได้ ในแต่ละด้านได้ ซึ่ง เครื่องมือ และวิธีการบางวิธี ไม่สามารถวัดผลการเรียนรู้ได้ทุกด้าน
- 3) สัปดาห์ที่ประเมิน ระบุช่วงเวลาของการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านนั้น ๆ
- 4) สัดส่วนของการประเมินผล ระบุสัดส่วนคะแนนที่จะใช้ประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านของรายวิชานั้น

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. ตำราและเอกสารหลัก

คำอธิบาย

ระบุชื่อเอกสาร ตำรา และสื่อการเรียนรู้ให้ละเอียดชัดเจน

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

คำอธิบาย

ระบุชื่อเอกสาร ตำรา และสื่อการเรียนรู้ให้ละเอียดชัดเจน

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

คำอธิบาย

ระบุชื่อเอกสาร ตำรา และสื่อการเรียนรู้ให้ละเอียดชัดเจน

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

คำอธิบาย

ระบุแผนและวิธีที่จะใช้ในการประเมิน อาจเป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการก็ได้ อาจอยู่ในรูปแบบการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

คำอธิบาย

ระบุวิธีที่จะใช้ประเมินการสอนในรายวิชา อาจใช้แบบสอบถาม ทั้งรูปแบบที่เป็นคำถามปิด ตัวเลือก หรือคำถามเปิด

๓. การปรับปรุงการสอน

คำอธิบาย

ระบุแผนการปรับปรุงการสอนจากข้อมูลการสอนในภาคเรียนก่อนหน้า

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

คำอธิบาย

ระบุเครื่องมือ วิธีการ กลยุทธ์ ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ อาจใช้วิธีการสอบทานคุณภาพชิ้นงาน การทบทวนข้อสอบ พิจารณาผลคะแนนของผู้เรียนในภาพรวม การสัมภาษณ์นักศึกษา ถ้าเป็นวิชาปฏิบัติ อาจให้ทดลองปฏิบัติงานใหม่ เป็นต้น โดยการทวนสอบฯ นี้ต้องดำเนินการหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแล้ว โดยทวนสอบตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ตามที่ปรากฏในรายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) มคอ. ๒ ทั้งนี้ ให้ระบุแผนการทวนสอบอย่างน้อยตาม ความรับผิดชอบหลัก หรือตาม เครื่องหมาย ●

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

คำอธิบาย

ระบุ การวิธีการพิจารณา กลยุทธ์ และวิธีที่จะดำเนินการทบทวนและวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ตามที่ปรากฏในรายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) มคอ. ๒

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม							ความรู้				ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			ทักษะด้านอื่น ๆ			
	๑	๒	๓	๔				๑	๒	๓	๔		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒		๓		
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	● ความรับผิดชอบหลัก							○ ความรับผิดชอบรอง																
ตัวอย่าง	●	●	○	○				●	○	○	○		●	○	○	●	○	○	●	○	○			
รหัสวิชา																								
ชื่อรายวิชา																								
ระบุชื่อรายวิชา																								

ความรับผิดชอบในแต่ละด้านสามารถเพิ่มลดจำนวนได้ตามความรับผิดชอบ